

เนื้องอกโอดอนโทเจนิกไฟโบรมาที่พบในกระดูก: รายงานผู้ป่วย

Central Odontogenic Fibroma: A Case Report

สังสม ประภาสอศ¹, อานันท์ เกี่ยมอรุณ¹, ชนธรี ชินเครือ², จีรภัฏ เมธะพันธุ์¹, ณัฏพล จมูศรี¹, สุรวุฒิ พงษ์ศิริเวทย์¹

ภาควิชาชีววิทยาช่องปากและวิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

²ภาควิชาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

³นักศึกษา หลังปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Sangsom Prapayasatok¹, Anak Iamaroon¹, Chonatee Chinkraut², Jirat Mathapun³, Nutchapon Chamusri¹, Surawut Pongsirirwet¹

¹Department of Oral Biology and Oral Diagnostic Sciences, Chiang Mai University, Chiang Mai

²Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Chiang Mai University, Chiang Mai

³Postgraduate student of Oral and Maxillofacial Surgery, Chiang Mai University, Chiang Mai

นม. ทันตสาร 2558; 36(1): 89-97

CM Dent J 2015; 36(1): 89-97

บทคัดย่อ

โอดอนโทเจนิกไฟโบรมาชนิดที่พบในกระดูก จัดเป็นเนื้องอกชนิดไม่ร้ายแรงที่มีเซลล์ต้นกำเนิดมาจากเนื้อเยื่อที่เกี่ยวข้องกับการสร้างฟันที่พบได้น้อย คือพบไม่เกินร้อยละ 1.5 ของเนื้องอกชนิดนี้ทั้งหมด โดยมีเซลล์ต้นกำเนิดมาจาก มีเซนไคม์ที่สัมพันธ์กับการสร้างฟัน ได้แก่ เอ็นยึดปริทันต์ ปุ่มเนื้อกำเนิดฟัน และ ถุงหุ้มหน่อฟัน กรณีศึกษาผู้ป่วยในครั้งนี้เป็นผู้ป่วยเพศหญิงอายุ 52 ปี มาด้วยอาการที่สำคัญคือ เหงือกกลางด้านขวาบวม ภาพรังสีแพโนรา-มาและภาพรังสีโคนบีมซีทีแสดงรอยโรคโปร่งรังสีหลายวงขนาดใหญ่ที่มีผนังกันห้องมีลักษณะบาง และมีขอบเขตของโรคค่อนข้างชัดเจนร่วมกับการมีก้อนทึบรังสีรูปร่างไม่แน่นอนกระจายอยู่ภายในรอยโรคในบริเวณขากรรไกรล่างด้านขวา และพบมีการขยายขนาดของกระดูกทั้งทางด้านแก้มและด้านลิ้น ผลการตรวจทางจุลพยาธิวิทยายืนยันว่าเป็นเนื้องอกโอดอนโทเจนิกไฟโบรมาที่พบในกระดูก ชนิด

Abstract

Central odontogenic fibroma is a rare benign odontogenic tumor, representing less than 1.5% of all odontogenic tumors. The tumor derives from mesenchymal tissue of dental origin, such as periodontal ligament, dental papilla, or dental follicle. Our case report is of a 52-year-old female, with a chief complaint of a bony hard swelling on her right gum. Panoramic and cone-beam CT imaging reveal a large, well-defined multilocular radiolucent lesion with wispy septa on the right posterior mandible, including numerous foci of irregular radiopaque masses within the lesion. Buccal and lingual bone expansion is seen. Biopsy confirmed central odontogenic fibroma, WHO type. Our case report was one of only three

Corresponding Author:

สังสม ประภาสอศ

รศ.ทพญ. สาขาวิชารังสีวิทยาช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50200

Sangsom Prapayasatok

Assoc. Prof. Division of Oral and Maxillofacial Radiology,

Faculty of Dentistry, Chiang Mai University,

Chiang Mai 50200, Thailand

E-mail: spsangsom@gmail.com

WHO ซึ่งกรณีศึกษาที่น่าเสนอนี้เป็นการรายงานผู้ป่วย 1 จาก 3 รายที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคนี้จากการสำรวจ ข้อมูลที่คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ. 2551-2556) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.14 จากจำนวนชิ้นเนื้อที่ส่งตรวจทั้งหมด 2,221 ราย ก่อนเนื้องอกถูกควักออกอย่างง่ายภายใต้การดมยาสลบ การติดตามประเมินผลที่ 5 เดือนหลังการผ่าตัดไม่พบการกลับมาเป็นใหม่ของโรค โดยสรุป การศึกษานี้เป็นการรายงานกรณีศึกษาของผู้ป่วยที่พบเนื้องอกโอดอนโทเจนิกไฟโบรมาในกระดูกขากรรไกรล่าง ที่พบที่คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกรณีศึกษาที่พบได้น้อยมาก ลักษณะทางคลินิก ภาพรังสี และจุลพยาธิวิทยาของรอยโรคในผู้ป่วยรายนี้สอดคล้องกับการศึกษาที่เคยมีมาจากการทบทวนวรรณกรรม

คำสำคัญ: เนื้องอกโอดอนโทเจนิก โอดอนโทเจนิกไฟโบรมา ในกระดูก ภาพรังสีแพโนรามา ภาพรังสีโคนบีมซีที

cases diagnosed as central odontogenic fibroma in a 5-year survey (2009-2013) of the Faculty of Dentistry, Chiang Mai University, and represented only 0.14% of 2,221 biopsy specimens. Simple enucleation of the lesion was performed under general anesthesia. A 5-months follow-up showed no recurrence of the lesion. In conclusion, our case study of central odontogenic fibroma in the mandible is a rare case found at our faculty. It was similar to previous reported cases from the literatures, in clinical, radiological and histological features.

Keywords: odontogenic tumor, central odontogenic fibroma, panoramic radiograph, cone-beam CT